

Список використаних джерел:

1. Липпе П. Экономическая статистика: Федеральное статуправление Германии. – Штутгарт., 2019.
2. Маршалль Ж. Новые элементы французской системы национальных счетов. – М., 2018.
3. Система национальных счетов: пересмотренный вариант / Секретариат ООН., 2018.
4. Экономическая статистика. / Под ред. Ю.Н. Иванова. – М.: ИНФРА., 2010
5. IMF/ Balance of Payments Statistics. Vol. 41 Yearbook. Part 1. Wach., 1990. – P.XVI

*Володимир Височанський, канд.екон.наук, доцент,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород*

ІНФЛЯЦІЯ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ

Інфляція є красномовною характеристикою стану економіки та служить об'єктом уваги регулюючих органів, політиків, суб'єктів господарювання та населення. Посилення інфляційних процесів в період пандемії коронавірусної інфекції вкотре поживило дискусії з приводу їх причин, можливих наслідків та тривалості, викликала масу нарікань на неспроможність економічної влади приборкати зростання цін [1].

Боротьба з коронавірусною інфекцією призвела до численних негативних наслідків для світової економіки. Раптове зниження мобільності населення, заборони міжнародних подорожей, запровадження дистанційного режиму роботи в багатьох галузях та ціла низка інших заходів призвели до стрімкого падіння продажів багатьох груп товарів і послуг, обвалу цін на окремі види сировини. Так, хрестоматійним було зниження ціни ф'ючерсного контракту з поставки сирової нафти сорту WTI в травні 2020 року до рівня -40.32 \$/барель, що було зафіксоване 20 квітня того ж року [2].

Побоювання корозійної дефляції спонукали монетарну владу багатьох країн перейти до агресивних кроків з монетарного стимулювання економіки [3]. Слід зазначити, що рішучість центральних банків доповнювалася заходами бюджетної підтримки населення та підприємств і лише в США вимірювалася трильйонами доларів, виділених в рамках різних програм [4]. Подібне втручання в грошову систему знайшло себе в не менш вражаючому знеціненні грошей – рівень інфляції в США сягнув 6,2% за останні 12 місяців станом на кінець жовтня 2021 року, найвище значення починаючи з листопада 1990 року [5].

Сучасний епізод цінових потрясінь принципово не відрізняється від численних інфляційних шоків минулого і черговий раз доводить неспроможність монетарної влади забезпечити стабільність грошей. І справа не тільки в нездатності регулятора приймати оптимальні заходи в умовах неповноти інформації. Більше того, грошова стабільність в принципі неможлива в умовах неповноцінних грошей, заснованих на кредиті. Вгамування інфляції можливе лише за умови запровадження саморегульованої грошової системи, заснованої на циркуляції повноцінних грошей. Лише за таких умов кількість грошей в економіці відповідатиме потребам суспільства, а подібні сучасним інфляційні шоки не матимуть жодних шансів.

Список використаних джерел:

1. US Inflation // Financial Times. веб сайт. URL: <https://www.ft.com/stream/7982616a-e179-45f1-86f6-948f1fc35523> (дата звернення: 15.11.2021).
2. Intercontinental Exchange Data Services, Inc.
3. Bullard, J., C. Hokayem. Deflation, Corrosive and Otherwise / Federal Reserve Bank of St. Louis, Economic Synopses, No.17, 2003
4. US COVID-19 Stimulus and Relief. веб сайт. URL: <https://www.investopedia.com/government-stimulus-efforts-to-fight-the-covid-19-crisis-4799723> (дата звернення: 17.11.2021).

5. Current US Inflation Rates: 2000-2021. веб сайт. URL:
<https://www.usinflationcalculator.com/inflation/current-inflation-rates/> (дата звернення:
17.11.2021).

*Юлія Волчанова, студентка 6-го курсу
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку, м. Одеса
Науковий керівник: Князева О.А., д-р екон.наук, професор*

ПРОБЛЕМИ КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Малий бізнес відіграє важливу роль у зростанні конкурентоспроможності національної економіки. У розвинених країнах основне місце в системі господарських відносин займають саме малі підприємства, які сприяють здійсненню структурної перебудови економіки, насиченню ринку товарами і послугами та формуванню середнього класу. Організація об'єднаних націй (ООН) відзначає, що мікро-, малі й середні підприємства відіграють найважливішу роль у досягненні Цілей сталого розвитку шляхом просування інноваційних і креативних підходів, створення робочих місць, боротьбі з бідністю та забезпеченні економічного розвитку [3]. Для сталого розвитку малого та середнього бізнесу в світі створена Глобальна платформа для підтримки малих і середніх підприємств – Міжнародна рада з малого бізнесу (ICSB) – метою якої є підтримка підприємств усього світу шляхом безоплатної передачі знань і досвіду, проведення семінарів, тренінгів тощо [4].

На сьогодні, в умовах кризи, яка розвивається під впливом пандемії COVID-19, більш суттєво страждає саме малий бізнес. Він потерпає від низки обмежень діяльності: заборона чи обмеження роботи, вимоги щодо стовідсоткової вакцинації працівника та відвідувачів тощо. Тому саме ці підприємства є найбільш вразливими і потребують формування заходів щодо їх підтримки.

Однією з найвагоміших перепон на шляху сталого розвитку та ефективної діяльності малих підприємств в умовах кризи є відсутність достатньої кількості фінансових ресурсів. За умов нестачі власних ресурсів і фактичної відсутності фінансової підтримки держави, суб'єкти малого бізнесу відчувають гостру потребу в зовнішніх джерелах фінансування, чільне місце серед яких належить банківському кредитуванню.

За останні роки українські банки значно просунулися у розвитку, наростили свій капітал та розширили мережу. Втім, вагомим стримуючим фактором щодо фінансування банками малого бізнесу є досить великі відсоткові ставки за кредитами комерційних банків України. Так, незважаючи на те, що облікова ставка НБУ (станом на середину 2021 р.) становить лише 8% [2], відсотки за споживчими кредитами в країні становлять понад 30% (а подекуди значно вище). Кредитні пропозиції для бізнесу пропонують ставку від 20% річних, а державна програма підтримки малого бізнесу «Доступні кредити 5-7-9%» [1] надається не усіма банками, має складну систему надання позики та певні умови щодо спрямування цих коштів (придбання, модернізація активів, будівництво тощо).

Ощадбанк пропонує низку фінансових та консалтингових продуктів для малого бізнесу, серед яких: акційне кредитування АПК, кредитування спільно з WNISEF, банківська гарантія та овердрафти, авалування векселів тощо. Також Ощадбанком була створена програма підтримки підприємництва «Будуй своє», основною метою якої є надання малому підприємству таких послуг:

- навчання та консалтинг для підприємців і стартапів;
- швидке відкриття рахунку, миттєва картка та зручний Інтернет-банк;
- інструменти для ведення бізнесу від партнерів програми на привабливих умовах;
- отримання фінансової підтримки.

Більшість комерційних банків також зацікавлені у розвитку кредитування саме малого бізнесу, оскільки це дозволяє диверсифікувати та нарощувати кредитний портфель при відносній мінімізації ризиків. Виходячи із аналізу провідного досвіду кредитуванні малого